

Turizm Alanları Yaşam Döngüsü Modeli Çerçevesinde Kuşadası Turizminin Değerlendirilmesi

Assessment of Kuşadası tourism in framework of tourism area life cycle model

İsmet Güney^{1*}, Mehmet Somuncu²

¹Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü

²Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Coğrafya Bölümü

Özet

Türkiye, 1980’li yıllardan itibaren altyapı olanaklarının gelişmesiyle, gerek Akdeniz çanağı içinde gerekse dünyada önemli bir turizm ülkesi olmuştur. 2013 yılında 38 milyon ziyaretçiyle en çok uluslararası turist çeken 6. destinasyon olması bunun somut bir göstergesidir. Bu gelişime karşın özellikle kıyı kesimlerdeki bazı turizm merkezlerinde, turizmin plansız bir şekilde büyümesi, bu alanların turistik değerlerinin kaybolması tehlikesiyle karşı karşıya bırakmıştır. Kuşadası, Türkiye’de bu sürecin yaşanmakta olduğu önemli bir turizm merkezlerindedir. Bu araştırmada¹, Turizm Alanları Yaşam Döngüsü Modeli(TAYD) ile Türkiye’de turizme ilk açılan mekânlardan biri olan Kuşadası turizminin yaşam döngüsünü ortaya koyup, bu döngünün gelecekte nereye varacağını ele almaktadır. Araştırmada nitel araştırmalarda en çok kullanılan, görüşme, gözlem ve yazılı dokümanların incelenmesi teknikleri kullanılarak birincil ve ikincil veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Birincil veri seti, yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla yapılan görüşmeler sonucu elde edilmiştir. Bu verilerin desteklenmesi için TAYD modeline göre bir destinasyonun evrimi hakkında en önemli sayısal gösterge olan gününbirlik ziyaretçi sayıları, Kuşadası Emniyet Müdürlüğü arşivinden elde edilmiştir. Destekleyici diğer önemli veri seti ise destinasyonun evrimini yansıtan ulusal ve yerel gazete haberleri ve internet üzerinden yayın yapan web sitelerinden yapılan taramalarla oluşturulmuştur. Bütün bu veriler Butler’ın (1980)² teorik çerçevesi göz önüne alınarak keşfetme, ilgi, gelişim, sağlama, durgunluk ve düşüş-geçleşme dönemleri şeklinde gruplandırılmıştır ve ardından betimsel analize tabi tutulmuştur. Sonuç olarak, Butler’ın teorisinde öne sürülen bütün aşamalar ne yazık ki Kuşadası’nda yaşamıştır. Dolayısıyla Kuşadası’ndaki turizmin evrimi, Türkiye için plansız turizm gelişiminin sonuçlarının ne olabileceği konusuna son derece somut ve çarpıcı bir örnek oluşturmaktadır. Turizm kaynaklarından maksimum yarar sağlanması ve bu yararın sürekli kılınması isteniyorsa, Kuşadası örneğinden gerekli dersler çıkarılarak sürdürülebilir turizm politikaları ivedilikle benimsenmeli ve uygulanmalıdır.

Anahtar sözcükler: Turizm alanları yaşam döngüsü modeli, Turizmin evrimi, Turizm politikaları, Kuşadası

* İletişim yazarı: İ. Güney: ismetiguney@gmail.com

¹ Bu çalışma 2016 yılında tamamlanan “Turizm Alanlarının Yaşam Döngüsü Üzerine Bir Araştırma: Kuşadası Örneği” isimli yüksek lisans tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır. Benzer bir çalışma 8. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi’nde bildiri olarak sunulmuş ve bildiri kitabında özet olarak yayınlanmıştır.

²Butler, R. (1980). The Concept Of A Tourist Area Cycle Of Evolution: Implications For Management Of Resources. Canadian Geographer(24), 5-12.

Abstract

Turkey, with the development of infrastructure facilities since the 1980s, have been a major tourism destination both in the Mediterranean and in the World. The most 6. attractive international tourist destination with 38 million visitors in 2013 is a concrete indication of the situation. Despite this development, especially in some tourist centers in coastal areas, unplanned growth of tourism is confronted with the imminent loss of the tourist value of these areas. Kusadasi is an important tourist center that this process is taking place in Turkey. In this research, with Tourism Area Life Cycle Model (TALC), has revealed life cycle of Kuşadası tourism that one of the first places opened to tourism in Turkey and then the future of this cycle has revealed where will have. In this research, primary and secondary data are tried to obtain using interviews, observation and documents analysis techniques that the most widely used research in qualitative research. The primary data set, were obtained the result of interviews with semi-structured forms. For the promotion of these data, were obtained the number of daily visitors from Kusadasi Police Department archives which according to TALC model, the most important quantitative indicators about evolution of a destination. Supporting other important data sets formed with scanning on national and local newspaper and website broadcasting on the internet about evolution of a destination. Considering the theoretical framework of Butler (1980), all these data, was grouped as explore, interests, growth, braced, recession and drop-rejuvenation period and then was subjected to descriptive analysis. As a result, put forward at all stages of Butler's theory are unfortunately lived in Kusadasi. Thus, the evolution of tourism in Kuşadası constitute extremely concrete and striking example and for Turkey what the consequences of unplanned tourism development. If it is desired to provide the maximum benefits from tourism resources and perpetuating the benefits of this, sustainable tourism policy should be adopted and implemented immediately, extracted from required courses from Kusadasi example.

Keywords: Tourism area life cycle model, The evolution of tourism, Tourism policy, Kuşadası.